

9. Udlevering

9.1. Gældende ret

Reglerne om udlevering findes i udleveringsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 833 af 25. august 2005.

Det følger af § 1, stk. 1, i udleveringsloven, at den, der i udlandet er sigtet, tiltalt eller dømt for en strafbar handling, kan udleveres efter reglerne i udleveringsloven. Udleveringsloven omfatter dog som udgangspunkt ikke udlevering til de øvrige nordiske lande. Herom gælder en særlig fællesnordisk udleveringslovgivning.

Ved lov nr. 433 af 10. juni 2003 vedtog Folketinget en række ændringer i udleveringsloven med henblik på Danmarks opfyldelse af en EU-rammeafgørelse om den europæiske arrestordre mv. Der henvises til Folketingstidende 2002-03, tillæg C, side 121 ff. Disse ændringer indebar en udvidelse af adgangen til udlevering mellem EU-medlemsstaterne af personer, der er sigtet, tiltalt eller dømt for en lovovertrædelse, og procedurerne for udlevering blev forenklet. Disse ændringer trådte i kraft den 1. januar 2004.

Ved lov nr. 1160 af 19. december 2003 (Folketingstidende 2003-04, tillæg C, side 617 ff) vedtog Folketinget endvidere en ændring i udleveringsloven, som indebar en indskrænkning i forbudet mod udlevering for en politisk forbrydelse, således at forbudet ikke gælder ved handlinger omfattet af artikel 1 eller 2 i den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme med de ændringer, som følger af ændringsprotokollen af 15. maj 2003. Lovændringen gjorde det muligt at ratificere ændringsprotokollen.

Udlevering til stater uden for Den Europæiske Union

Betingelserne for udlevering til stater uden for Den Europæiske Union er fastsat i udleveringslovens kapitel 2 (§§ 2-10).

Det fremgår af § 2, stk. 1, at der kan ske udlevering af danske statsborgere til strafforfølgning til lande uden for EU, med hvilke der er indgået en gensidig overenskomst, såfremt den, der ønskes udleveret, har haft bopæl i det pågældende land i de sidste 2 år forud for lovovertrædelsen, og lovovertrædelsen efter dansk ret kan straffes med mindst 1 års fængsel. Hvis bopælskravet ikke er opfyldt, kan der alene ske udlevering til sådanne lande på baggrund af en gensidig overenskomst, hvis lovovertrædelsen efter dansk ret kan medføre højere straf end fængsel i 4 år.

Endvidere kan justitsministeren efter § 2, stk. 2, konkret beslutte, at der skal ske udlevering af en dansk statsborger til en stat, som ikke er medlem af EU, selv om den pågældende stat ikke har indgået en gensidig

overenskomst med Danmark om udlevering af egne statsborgere. En forudsætning for en sådan udlevering er, at betingelserne i stk. 1 i øvrigt er opfyldt, og at særlige hensyn til retshåndhævelsen taler derfor i den konkrete sag.

Udlevering af personer uden dansk statsborgerskab til strafforfølgning eller til straffuldbyrdelse i en stat uden for EU kan efter § 2 ske, hvis handlingen efter dansk ret kan straffes med fængsel i mindst 1 år. Kan handlingen efter dansk ret medføre kortere fængselsstraf end 1 år, kan udlevering ske, hvis der er overenskomst herom med den pågældende stat.

Efter § 3, stk. 1, kan udlevering til strafforfølgning endvidere kun ske, hvis der i den fremmede stat er truffet beslutning om, at den, som søges udleveret, skal anholdes eller fængsles for den pågældende handling, jf. § 3, stk. 2. Udlevering til straffuldbyrdelse kan kun ske, hvis dommen lyder på frihedsstraf i mindst 4 måneder, eller hvis den dømte i henhold til dommen eller en beslutning, der er truffet med hjemmel i dommen, skal anbringes i anstalt, og opholdet her kan blive af 4 måneders varighed, medmindre andet er fastsat ved overenskomst med den pågældende stat, jf. § 3, stk. 3. Efter § 3, stk. 4, kan udlevering til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse finde sted for flere strafbare forhold, selv om betingelserne i stk. 1-3 kun er opfyldt med hensyn til ét af forholdene.

Selv om betingelserne i § 3 i øvrigt er opfyldt, må udlevering dog ikke finde sted, hvis det på grund af særlige omstændigheder må antages, at sigtelsen eller dommen vedrørende den pågældende handling savner tilstrækkeligt bevismæssigt grundlag, jf. § 3, stk. 5.

Bestemmelserne i §§ 4-9 indeholder herudover en række afslagsgrunde, der, hvis de foreligger, skal medføre, at udlevering afslås, selv om betingelserne i §§ 2-3 er opfyldt.

Det følger således af § 4, at udlevering for en militær lovovertrædelse ikke kan finde sted.

Efter § 5, stk. 1, må udlevering for en politisk lovovertrædelse ikke finde sted. Omfatter handlingen lige en lovovertrædelse, som ikke er af politisk karakter, kan udlevering ske for denne lovovertrædelse, såfremt handlingen overvejende er af ikke-politisk karakter, jf. § 5, stk. 2. Om en lovovertrædelse er politisk, afhænger af en konkret helhedsvurdering, hvorved der navnlig lægges vægt på arten af den eller de interesser, der er krænket ved lovovertrædelsen, og på gerningsmandens motiv.

Forbudet mod udlevering for en politisk lovovertrædelse har tidligere været et vigtigt princip i dansk og udenlandsk udleveringslovgivning, men i de senere år har det været anset for nødvendigt at fravige dette